

Hadd feleljek most Konrád helyett én, Derrida szavaival: „Ez minden bizonyonnyal igaz, de igaz-e vagy igaz-e eléggé ez az igazság? (...) Az „én” és a „mi”, amiről beszélünk, csak a másik e megtapasztalásán keresztül bontakozik ki és nyeri el a neki tulajdonított határokat, a másik mint olyasvalaki megtapasztalásán keresztül, aki meghalhat, bennem vagy bennünk hagyva a másik emlékét. Ez a másik halálakor sajátommá vagy sajátunkká váló rettenetes magány alkotja az önmagához fűződő viszonyt, amit úgy hívunk, „én”, „mi”, „magunk közt”, „szubjektivitás”, „interszubjektivitás”, „emlékezet” (*Mémoires* 53).

FELHASZNÁLT IRODALOM

- BATAILLE, GEORGES: *Az erotika*. Bp: Nagyvilág, 2001.
- BROOKS, PETER: *Psychoanalysis and Storytelling*. Cambridge: Blackwell, 1994.
- DELEUZE, GILLES: „Mi a halálösztön?” http://www.c3.hu/scripta/index_center.htm
- DERRIDA, JACQUES: „Egyesített értelmezések.” In: *Pszichoanalízis és irodalomtudomány*. Szerk: Bókay Antal és Erős Ferenc. Bp: Filum Kiadó, 1998.
- DERRIDA, JACQUES: *Mémoires – Paul de Man számára*. Bp: Józsvöveg, 1998.
- FOUCAULT, MICHEL: „Nyelv a végtelenhez.” In: *Nyelv a végtelenhez. Tanulmányok, előadások, beszélgetések*. Debrecen: Latin Betűk, 2000.
- FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ: „A pillanat gyönyöre.” In: *A túlsó parton*. Pécs: Jelenkor, 1990.
- FRAZER, JAMES G.: *Az aranyág*. Bp: Osiris, 1998.
- FREUD, SIGMUND: *A halálösztön és az életöztönök*. Ford. Kovács Vilma. Bp: Múzsák, 1991.
- LAPIS JÓZSEF: „A másik hallgat.” (Ironikus és parodisztikus eljárások Márai Sándor A gyertyák csonkig égnek című regényében) In: *Alföld*. 2003/12. 76–88.
- MÁRAI SÁNDOR: *A gyertyák csonkig égnek*. Bp: Helikon, 2001.
- NIETZSCHE, FRIEDRICH: *A tragédia születése*. Ford: Kertész Imre. Bp: Európa Kiadó, 1986.
- SARUP, MADAN: *Jacques Lacan*. Hertfordshire: Harvester Wheatsheaf, 1992.
- SZONDI LIPÓT: „A tudattalan nyelvei: a szimptóma, a szimbólum és a választás.” In: *Ember és sors*. Bp: Kossuth, 1996.

